

Motion till Ingenjörfullmäktige

Bilaga 18.14

Utredning av hållbar arbetssituation

Bakgrund:

Vi upplever att det finns en tendens till arbetsbelastningar som inte matchar förväntad arbetstid och rättvis kompensation. Det får oss att identifiera en rad frågor som vi ser behovet av att få besvarade. Hur ser dagens arbetssituation ut för ingenjörer? Många nyexaminerade ingenjörer känner en stor press av att tidigt prestera när de kommer ut i arbetslivet, de riskerar även att dra på sig alldeles för hög arbetsbelastning då de ofta har en hög nivå av engagemang men kan sakna erfarenhet och kunskap av vad som är rimliga förväntningar från arbetsgivaren. Hur många nyexaminerade blir sjukskrivna på grund av utbrändhet under de första åren av sin anställning?

Hur påverkas ingenjörer anställda på företag som anses vara tillväxtbolag? Dessa företag brukar kräva högre arbetsbelastning av sina anställda vilka även riskerar att inte kompenseras för det arbete som utförts. Finns det någon märkbar skillnad mellan olika företagstyper gällande arbetsbelastning och hur hälsosam arbetsmiljön är med fokus på belastning?

Det är dessutom vanligt att övertidsersättning förhandlas bort för en handfull extra semesterdagar. Anses dessa tillkommande ledighetsdagar motsvara arbetsbelastningen? I och med att arbetsgivaren inte har samma skyldighet att kontrollera arbetsbördan då övertidsersättningen förhandlats bort bör vi ta reda på vilka konsekvenser det får. Är det så att vi måste kräva att övertidsarbetet begränsas?

Vi anser att vi behöver vara mer vaksamma om våra medlemmars psykiska och fysiska hälsa på arbetsplatsen. Med svar på frågorna ställda ovan bör föreningen kunna styrka sin förhandlingsposition och på så vis skydda sina medlemmar från ogynnsamma arbetsförhållanden.

Vi tycker därför att Sveriges Ingenjörer ska kartlägga arbetsbelastning och dess konsekvenser på arbetstagarnas mental och fysiska hälsa på olika typer av företag.

Vi föreslår därför fullmäktige besluta att uppdra åt förbundsstyrelsen

att utreda hur den psykiska samt fysiska hälsan är påverkad av arbetsbelastning

att se över konsekvenserna av bortförhandlad övertidsersättning (via kollektivavtal)

Namn och kontakt:

Luciano Quaglia Casal, luchi_casal@hotmail.com, Ingenjörer för ett hållbart samhälle

Jesper Aspelin, Jesper.Aspelin@me.com, Ingenjörer för ett hållbart samhälle

Sara Lindefeldt, sara.lindefelt@gmail.com, Ingenjörer för ett hållbart samhälle

Förbundsstyrelsens yttrande över motion om

Utredning av hållbar arbetssituation

Den nya tidens arbetsliv och den förändrade arbetstidshantering som den medfört är en fråga som är viktig för förbundets medlemmar och har de senaste åren blivit alltmer prioriterad bland dem. Allt fler medlemmar vittnar om att arbetsbelastningen är för hög och att gränsdragningen mellan arbete och fritid suddas ut. Samtidigt vittnar många förbundets förtroendevalda om att fler av våra medlemmar tecknar avtal om förtroendearbets-/oreglerad arbetstid vilket ytterligare försvårar den gränsdragningsproblematik som finns.

Frågan om välmående, fysisk och psykisk hälsa för ingenjörer är en mycket viktig fråga för förbundet och vi kan konstatera att, som motionärerna anför, finns flera tillfällen i yrkeslivet där dessa delar kan komma att påverka ingenjörens situation. Trots att många av förbundets medlemmar vittnar om svårigheter med hög arbetsbelastning så vittnar även många om att den frihet som finns i mer fria roller just ger den balans man eftersträvar. När det gäller konsekvenserna av arbetsbelastning för den enskilde ingenjören på företaget fångas detta enligt förbundsstyrelsen bäst upp i det lokala arbetsmiljöarbetet mellan individen, fack och arbetsgivare.

Förbundet arbetar med att väcka insikter och ge ökade kunskaper till medlemmarna och förtroendevalda genom att hålla webinarier och seminarier om såväl hemarbete som gränslöst arbete och stress.

När det gäller frågan om konsekvenserna av bortförhandlad övertidskompensation så har förbundet utrett detta. Slutsatsen är att problematiken med arbetstidsregleringen och däribland bortförhandlad övertidskompensation i huvudsak kan kopplas till felaktig tillämpning av de regler som står i kollektivavtalen samt medlemmarnas okunskap kring vilka regler som gäller för bortförhandling av övertidskompensation och de konsekvenser detta får. Förbundet har därför arbetat med framtagande av redogörelser och information till förtroendevalda, utvecklad information på hemsidan till medlemmar, utvecklade rutiner vid granskning av nyanställningsavtal särskilt avseende arbetstidsreglering och bortförhandling av övertidskompensation samt har påbörjat en mer långsiktig kommunikationsinsats riktad till såväl medlemmar och förtroendevalda som allmänhet.

De långsiktiga och mer övergripande konsekvenserna av ständig hög arbetsbelastning och olika former av press i arbetslivet behöver utredas och följas upp av forskare på en övergripande nivå i samhället, inom t ex arbetsmiljöforskningen. Här kan förbundet bidra genom att delge det som framkommer i enkäter som förbundet ställer till medlemmarna kring arbetsbelastning och välmående.

För att ytterligare poängtera vikten av den frågeställning som motionärerna ger uttryck för så har förbundsstyrelsen uppdragit åt delegationerna inför avtalsrörelsen 2023 att särskilt beakta yrkande om en skärpt arbetstidsreglering i kollektivavtalen, därför anser förbundsstyrelsen att andra att-satsen redan beaktas.

Med utgångspunkt i ovanstående yttrande föreslår förbundsstyrelsen fullmäktige besluta

att **avslå** första att-satsen

att **andra att-satsen i motionen beaktas redan.**